Cauze externe care pot influența negativ tirul de performanță

In tirul de performanță, rezultatele nu depind întotdeauna numai de perfecțiunea trăgătorului în a lua și a controla linia de ochire pînă la plecarea glonțului din gura țevii. Chiar dacă el a reușit să respecte în proporție de sută la sută condițiile de ochire și de declanșare, rezultatul nu este cel mai bun dacă nu se ține seama și de alte cauze, obiective, cum sînt: vîntul, lumina și rezistența aerului.

Cum însă dorința oricărui trăgător de performanță este de a realiza rezultate cît mai înalte, reiese implicit și necesitatea ca el să cunoască tot ceea ce îl ajută sau îl împiedică în realizarea acestei dorințe. Ca atare, socotesc ca absolut necesară cunoașterea modului în care cauzele amintite mai sus influențează negativ precizia în tirul de performanță. Astfel, în timpul competițiilor de tir se văd, nu rareori, pe poligon bețe înfipte în pămînt, de vîrful cărora flutură în vînt bucăți de tifon. De asemenea, nu puțini sînt trăgătorii care se gîndesc, încă dinainte de a începe tragerea, la avantajul sau dezavantajul ce-l poate oferi locul de tragere pe care îl au, în raport cu modul cum se formează curenții de aer în poligon. Aceste lucruri atestă preocuparea trăgătorilor pentru *neajunsurile ce le poate provoca vîntul.*

Influența vîntului sau a mișcării aerului este simțită și cunoscută de toți trăgătorii datorită devierii glonțului de la traiectoria lui normală. Devierea este întotdeauna în partea înspre care bate vîntul și este urmarea presiunii exercitate pe suprafața proiectilului.

Mărimea acestei presiuni și, prin urmare, abaterea proiectilului de la direcția sa poate fi calculată ca orice forță. Așa s-a putut constata că un vînt care bate perpendicular pe direcția de tragere (exact din dreapta sau din stînga) și cu o viteză de 4 m pe secundă, abate glonțul de calibru 5,6 mm cu 3 cm la distanța de 50 m, cu 9 cm la distanța de 200 m și cu 20 cm la distanța de 300 m. O deviere identică din punct de vedere al mărimii — numai că sensul ei va fi în sus sau în jos — se va produce și cînd vîntul va bate din spate sau din față. Dacă vîntul are o viteză mai mică de 4 m pe secundă sau bate oblic pe direcția de tragere, devierea amintită se reduce la jumătate, iar dacă are o viteză mai mare (vînt puternic) devierea de la traiectoria normală se dublează.

Reflectînd asupra acestor cifre, sportivii își vor da cu ușurință seama ce mare greșeală comit cînd trag pe vînt cu o armă reglată pentru timp liniștit, sau cînd trag între rafale cu o armă reglată pe vînt.

Nici *influența negativă a luminii* nu este neglijată de trăgătorii de performanță. Așa se și explică faptul că unii folosesc filtre la aparatele de ochire, alții trag cu ochelari de diferite culori sau recurg la unele accesorii, cum sînt obloane sau vizoare de cauciuc, prelungitoare la tunelul port-cătare, discuri opace cu fentă, cătare metalică circulară etc.

Dar și aci, ca și în cazul vîntului, lupta nu este dusă întotdeauna în modul cel mai judicios și nici în deplină cunoștință de ceea ce se poate întîmpla cînd se neglijează această problemă. Acțiunea luminii și, deci, influența ei negativă în tirul de performanță se datorează legilor ei de propagare și se exercită asupra trăgătorului însuși, nu a proiectilului, cum se întîmplă în cazul vîntului. In drumul lor de la soare la corpurile luminate, razele de lumină nu urmează un drum perfect drept: ele se reflectă cînd dau de o suprafață lucioasă, se refractă (își schimbă direcția), cînd trec dintr-un mediu în altul, se difractă (se împrăștie neregulat) cînd cad pe suprafețe neregulate sau trec prin orificii, și sînt absorbite (în parte sau total) cînd cad sau trec prin anumite corpuri.

Cunoașterea efectelor acestor fenomene este de mare importanță pentru un trăgător de performanță. Numai astfel el va ajunge să știe că fiecare din ele, într-un mod sau altul, fac ca ochiul său să nu mai poată distinge perfect fie marginile aparatelor de ochire, fie ale punctului negru de pe țintă și, prin urmare, luarea liniei de ochire nu se mai face în condiții normale. Cunoscînd astfel cauza și efectul ei, trăgătorul va ști cînd să-și afume aparatele de ochire, cînd să folosească filtrul de lumină și de ce anume culoare, cînd să mărească sau să micșoreze deschiderile aparatelor de ochire etc.

Pentru a ne da mai bine seama de importanța acestui fenomen, vom da, iarăși, un exemplu: să presupunem că din cauza unei schimbări bruște de lumină, neobservată de trăgător, se face o eroare de ochire de 1 mm. Intr-un astfel de caz, glonțul plecat suferă o abatere de 3 cm de la traiectoria lui anterioară, dacă se trage cu o armă la 50 m și de 8,5 cm, dacă se trage cu un pistolet la 25 m. In cazul fericit că atît trăgătorul cu arma, cît și cel cu pistoletul reglează imediat, el poate realiza cel mult un „optar".

O altă cauză, cu efecte la fel de însemnate, în influențarea negativă a tirului de performanță este *rezistența aerului.*

Aerul este mediul prin care glonțul își parcurge drumul de la ieșirea din gura țevii pînă la lovirea țintei. Prin frecare, aerul se opune mișcării glonțului. Deci, este de la sine înțeles că dacă această frecare se mărește sau se micșorează și traiectoria proiectilului se scurtează sau se lungește. Ca atare, loviturile vor merge mai jos sau mai sus, față de punctul pe care ar fi trebuit să-l lovim. Se pune întrebarea: este oare posibil ca presiunea aerului să se schimbe chiar în cursul unei probe?

Răspunsul este desigur afirmativ dacă ne gîndim la durata unor probe (armă liberă, pistol precizie), care depășesc una sau mai multe ore, sau la acele probe care se trag în două manșe (pistol viteză) și prin forța împrejurărilor o manșă se trage dimineața, iar cealaltă după-amiază. Și într-un caz și în altul, aerul are timp să se încălzească sau să se răcească, datorită fie căldurii razelor solare, fie altor cauze (înourări, curenți de aer rece) și în consecință și densitatea sa se schimbă.

Așa stînd lucrurile, este de la sine înțeles că reglarea armamentului nu este o operație care o dată făcută rămîne neschimbată pînă la sfîrșitul probei. Cine procedează așa, greșește.

Reglarea armamentului, folosirea de filtre, obloane, vizoare, ochelari, grija de a trage numai pe rafală de vînt sau între rafale, retragerea țevii armei în interiorul poligonului pe vînt puternic, folosirea panglicei deasupra țevii, toate acestea sînt mijloace cu ajutorul cărora rezultatul în tirul de performanță poate fi ferit — mai mult sau mai puțin — de influențe negative. Cît de mare poate fi această protejare depinde însă numai de felul și momentul în care trăgătorul recurge la aceste mijloace, iar acest lucru este strîns legat de cunoașterea profundă a modului în care vîntul, lumina și densitatea aerului influențează elementele de tragere în tirul de performanță.

GH. CORBESCU
antrenor

TINEREȚE...

Imaginea ne era familiară. In duminica aceea însorită, pe terenul de fotbal își făceau încălzirea două formații de juniori, pe un dreptunghi de zgură mai mulți handbaliști trăgeau la o poartă, pe terenurile de volei și oină se antrenau sportivi în treninguri, iar tinerii atleți profitau și ei de zilele blînde ale acestei ierni.

Un stadion dintr-un oraș? Nu, o mică bază sportivă situată în centrul comunei Trăisteni din raionul Cîmpina. După terminarea pregătirilor, terenurile s-au golit încetul cu încetul. Au mai rămas doar cîțiva atleți și instructorul lor...

...Am rămas să urmăresc antrenamentul atleților. Tînărul instructor nu mai prididea dînd îndrumări. Intr-un moment de răgaz am intrat în vorbă.

— Pentru ce competiție vă pregătiți?

— *La sfîrșitul săptămînii viitoare vrem, dacă ne va permite timpul, să organizăm un concurs în aer liber, înainte de a muta activitatea în sala de sport de la școală.*

Il rugăm pe interlocutor să ne spună ceva despre felul cum și-au creat tinerii din Trăisteni condițiile necesare unei rodnice activități sportive. Din cele relatate, am reținut că începutul nu a fost prea ușor, că nu exista suficient echipament și nici loc unde să se organizeze concursuri. Pentru amenajarea modestei baze sportive au fost prestate sute de ore de muncă patriotică. Dornici de a practica sporturile preferate și în zilele friguroase, tinerii au amenajat în orele lor libere o sală în localul școlii, utilată cu panou de baschet, poartă de handbal, saltele și diferite aparate de gimnastică.

— *E o plăcere* — a continuat tînărul din fața mea — *să vezi tineri și vîrstnici venind să facă sport. Am ajuns să avem campioni regionali, iar pînă în prezent peste 150 de fete și băieți au obținut Insigna de polisportiv. Cu atletele și echipa feminină de gimnastică ne-am calificat în faza de zonă a „Cupei agriculturii". Aruncătoarea de greutate Valeria Bîrligă, gimnastele Elena Crețu, Elena Tintea și Elena Ghindea constituie speranțele comunei noastre. Avem secții de atletism, gimnastică, handbal, volei, oină și fotbal.*

— Cine pregătește echipele?

— *Eu și soția mea. La absolvirea Școlii pedagogice din Tîrgoviște am fost repartizați aici...*

Iată doi tineri profesori care, învățînd împreună s-au cunoscut, apoi s-au căsătorit și după ce au terminat școala au sosit în comuna unde au fost repartizați, puși pe fapte mari. De numele soților MIRCEA și MARIA ENACHE sînt legate cele mai multe dintre realizările asociației sportive, iar pasiunea și elanul cu care muncesc constituie premisa succeselor viitoare care vor fi, fără îndoială, și mai mari.

TR. IOANIȚESCU

Vești din țară

RODNICA ACTIVITATE ÎN COMUNA VÎNATORI

In comuna Vînători, raionul Sighișoara, sportul are mulți prieteni. Tinerii și tinerele practică handbalul, voleiul, gimnastica, fotbalul și atletismul. De curînd, a fost organizat aici un concurs de atletism la care au participat 65 de tineri și tinere. Cu acest prilej s-au evidențiat Rodica Boiu (60 m — 8,8 sec), Nicolae Coman (greutate — 9,50 m) și Ghizela Nemeth (lungime — 4,05 m).

Zilele trecute, peste 70 de tineri s-au întrecut într-un concurs de gimnastică. S-au evidențiat Eugenia Savu și Dorel Coman.

Activitatea sportivă va continua și în timpul iernii. Printre alte competiții care se vor organiza la Căminul cultural, la loc de frunte se situează întrecerile din cadrul Spartachiadei de iarnă a tineretului.

ION TURJAN, coresp.

O ASOCIAȚIE SPORTIVĂ NOU CREATĂ

Recent a luat ființă în cadrul școlii noastre asociația sportivă Meteorul. Din consiliul asociației fac parte, între alții, profesorii Ion Albescu și Gheorghe Oală, precum și elevii fruntași la învățătură Ion Mîmbraș, Viorica Florea, Delia Simoneti și Monica Stînigută. Printre secțiile cele mai active se numără cele de atletism și baschet. Așa, de pildă, echipa de baschet se antrenează sub îndrumarea profesorului Ion Cazachievici, în vederea întrecerilor sportive care vor avea loc în curînd între școlile orașului nostru.

prof. **AUREL BĂDILĂ**
directorul școlii generale nr. 4
Făgăraș

Cum se „cîștigă" cu 5-2 și 5-1

Ce înseamnă o competiție sportivă? Inseamnă o întrecere loială pentru întîietate între două sau mai multe echipe, între diferiți sportivi. In vederea susținerii acestor examene, echipele, sportivii se pregătesc cu asiduitate zeci și zeci de ore sub îndrumarea antrenorilor. Și, o dată competiția începută, pentru a izbîndi, fiecare sportiv aruncă în luptă toate resursele sale, face apel la întregul său bagaj de cunoștințe, nu precupețește nici un pic de energie. Ce mare satisfacție aduce un astfel de succes, muncit, obținut la capătul unei dispute dîrze! Iată, așadar, în cîteva cuvinte, în ce constă farmecul unei competiții la orice sport și la reușita căreia, un rol deosebit, pe lîngă sportivi și antrenori, îl au și oficialii, arbitrii. Sînt însă și unele excepții, din fericire din ce în ce mai puține la număr, cînd cei chemați să contribuie la buna desfășurare a unui concurs, încalcă normele elementare ale onestității, ale regulilor sportive, comit fapte incompatibile cu morala noastră. Un exemplu.

In returul campionatului de tenis de masă al Capitalei pe echipe — sistem divizie — pe anul 1965, mai trebuiau să aibă loc cîteva meciuri, printre care Voința—M.T.Tc I și Voința—M.T.Tc II. Reprogramate de comisia orășenească de specialitate pentru data de 24 noiembrie 1965 (după o primă amînare cerută de Voința), aceste partide nu s-au jucat nici atunci și totuși, în scriptele comisiei respective, au fost consemnate rezultatele de 5—2 și 5—1 pentru Voința care era cît pe ce să fie decretată campioană a orașului București. Spunem era, pentru că adevărul asupra „desfășurării" acestor meciuri a ieșit în cele din urmă la iveală. Faptele? Iată-le.

La 24 noiembrie 1965, după o întîrziere de peste 60 de minute peste ora fixată pentru începerea meciului Voința—M.T.Tc. I în sală nu se aflau decît jucătorii Opran (M.T.Tc), Demian, Panait, antrenorul I. Pop (Voința) și arbitrul meciului A. Andricu. Deci, formații incomplete și conform regulamentului competiției, partida nu se putea disputa. Situație clară de dublu „W—0" (dublă neprezentare). Dar, la insistențele tov. G. Popescu (unul din conducătorii secției de tenis de masă de la M.T.Tc, arbitru și totodată secretarul comisiei orășenești de tenis de masă) pentru ca meciul să fie reprogramat (pentru a treia oară), arbitrul A. Andricu a făcut pur și simplu abstracție de îndatoririle care-i reveneau și nu a consemnat nimic pe foaia de arbitraj. Apoi, urma partida Voința—M.T.Tc II. De la Voința erau aceeași oameni dar adversarii au prezentat formația completă. Din nou tov. G. Popescu pledează (??) — susținut și de antrenorul I. Pop — pentru amînare (neregulamentară). La intervenția hotărîtă a jucătorului Săndulescu (M.T.Tc II) arbitrul A. Andricu a fost nevoit să înscrie de data aceasta scorul de 5—0 prin neprezentare pentru M.T.Tc II.

Surprinzător — peste cîteva zile cele două meciuri au fost omologate — așa cum spuneam mai înainte — cu scorurile de 5—2 și 5—1 pentru Voința!?! Cercetările ulterioare au dus la aflarea secretelor acestor „victorii". Tov. G. Popescu a întocmit — pentru primul meci — o foaie de arbitraj fictivă (cu data de 25 nov.) în care erau trecuți alături de Opran, Panait și Demian și jucătorii Andone, Băcioiu și Hidveghi absenți la data jocului. Documentul respectiv era semnat pentru echipa „învingătoare" de antrenorul I. Pop, pentru formația învinsă de E. Stoenescu (președintele subcomisiei de disciplină din comisia orășenească și președintele colegiului central de arbitri din F.R.T.M.) și de... arbitrul A. Andricu. Cît privește al doilea meci (Voința—M.T.Tc II) tov. G. Popescu nu s-a mai obosit să mai ticluiască vreo altă foaie de arbitraj ci a trecut direct pe tabelul cu rezultate al comisiei, scorul de 5—1 pentru Voința, în ciuda W—O-ului dat de arbitrul A. Andricu.

Cum au fost posibile toate aceste manopere frauduloase? Numai din cauza atitudinii de gură-cască a unora din membrii comisiei orășenești care, pînă în ultimul moment — cînd s-a făcut lumină în aceste treburi — au considerat că este vorba de o chestiune minoră, în cel mai rău caz de o neglijență ușoară. Aceasta reflectă, fără îndoială, și un stil defectuos de muncă, lipsă de îndrumare și control.

Faptele capătă un accent de gravitate dacă ne gîndim că autorii lor — în afară de antrenorul I. Pop — sînt activiști voluntari, oameni care — așa cum am arătat — aveau funcții și răspunderi importante în conducerea tenisului de masă. Adică, de la asemenea oameni se aștepta un aport însemnat în bunul mers al activității acestui sport și nu astfel de isprăvi care n-au nimic comun cu ceea ce trebuie să fie un adevărat activist sportiv, salariat sau nesalariat.

Cît privește pe antrenorul I. Pop, acesta a pretins cu seninătate în plină ședință — în pofida evidenței — că meciurile amintite „s-au jucat". El mai are la activ cîteva neprezentări ale echipei Voința, fapt pentru care a mai fost criticat în ziarul nostru. Ne este greu să ne închipuim cum se prezintă acest antrenor ca pedagog și educator în fața sportivilor cu noua sa carte de vizită.

Considerăm elocvente faptele iar orice alte comentarii de prisos.

CONSTANTIN COMARNISCHI

PRONOSPORT

1X2X1X21

6 din 49

PRONOEXPRES

Circa

400 MILIOANE lei

distribuite de LOTO PRONOSPORT cîștigătorilor în cursul anului 1965

In anul 1965 s-au distribuit cîștiguri în valoare de circa 400 milioane, din care 35 de premii de 120 000 lei, 65 premii între 50 000—100 000 lei, 400 excursii peste hotare și sute de mii de premii în obiecte și bani.

Din datele de mai sus se poate constata că LOTO-PRONOSPORT a continuat în 1965 acțiunea de a găsi noi formule avantajoase pentru participanți, cum sînt: autoturisme și cu 2 numere la LOTO, acordarea de autoturisme cu numai 5 numere cîștigătoare la PRONOEXPRES, mărirea numărului de autoturisme la fiecare serie specială loz plic, introducerea experimentală a premiului excepțional la Pronosport etc.

Alături de miile de mari cîștiguri, toate aceste sisteme au atribuit în anul 1965 alte sute de mii de premii în obiecte și bani, contribuind în același timp la dezvoltarea bazei materiale a mișcării de cultură fizică și sport și la realizarea altor obiective social culturale.

● Tragerea LOTO de azi va avea loc în sala Floreasca la orele 19,30 înaintea spectacolului „Cu fotbal, fără fotbal".

● **LOTO-PRONOSPORT COMUNICĂ:**

Din cauza timpului nefavorabil, buletinele jucate la concursul Pronoexpres din 5 ianuarie 1966, la unitățile din regiunea Dobrogea cu excepția raionului Măcin, și la unitățile din raionul Fetești — regiunea București, care nu au sosit la timp la Direcția generală, vor participa la concursul Pronoexpres din 12 ianuarie 1966.

—

Rubrică redactată de Loto-Pronosport.